

РЕШЕНИЕ № 12
гр.Кюстендил, 20.01.2023 год.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Административен съд – Кюстендил, в открито съдебно заседание на двадесет и първи декември две хиляди двадесет и втора година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ИВАН ДЕМИРЕВСКИ
ЧЛЕНОВЕ: ГАЛИНА СТОЙЧЕВА
ДЕСИСЛАВА ТАБАКОВА

при секретаря Светла Кърлова и с участието на прокурора Михаил Крушовски, като разгледа докладваното от съдия Демиревски адм. дело № 349 по описа за 2022 год., за да се произнесе, взе предвид:

Производството е по реда на чл.185 и сл. от АПК и е образувано по протест на прокурор от Окръжна прокуратура - Кюстендил срещу разпоредбите на: чл. 22, ал.1 т. 1 в частта, с която е въведен преклuzивен срок за подаване на декларация, че даден имот няма да се ползва през следващата календарна година с оглед несъбиране на такса за сметосъбиране и сметоиззвзване за същия, а именно: "...от 01 октомври до 31 октомври..." и Приложение към чл. 22 ал. 2 и т. 23 от Тарифа /Списък с видовете услуги и цени за тях/ от Наредба за определянето на местните такси и цени на услуги и администрирането им на територията на Община Дупница, приета с Решение № 101 по Протокол № 4/19.04.2013 г. на Общински съвет – Дупница, като наредбата е изменена и допълвана многократно, последно с Решение № 129/15.07.2022 г.. Релевирани са основания за материална незаконосъобразност на оспорените текстове от Наредбата поради противоречие с норми от по – висока степен ЗМДТ, ЗОС. Прави се искане за отмяна на разпоредбите на нормативния административен акт в оспорените им части. Претендира се присъждане на деловодни разноски за обявяване на оспорването в „Държавен вестник“.

В съдебното заседание, представителят на Окръжна прокуратура – Кюстендил изразява становище за поддържане на протеста по изложените в него доводи за незаконосъобразност на нормативните разпоредби от Наредбата.

Ответникът – Общински съвет Дупница, не изразява становище по протеста.

В изпълнение на задължението по чл. 188 от АПК, съдът е съобщил оспорването по реда на чл. 181 ал. 1 и ал. 2 от АПК чрез обявление, обнародвано в ДВ бр. 93/22.11.2022г., като копие от обявленietо е поставил на определеното за това място в съда и го е публикувал в Интернет страницата на ВАС. По делото няма присъединили се или встъпили лица съгласно чл. 189 ал. 2 от АПК.

Съдът, като извърши преценка на доказателствата по делото, както и на доводите и възраженията на страните, приема за установено следното:

Предмет на оспорване с протеста на ОП – Кюстендил са разпоредбите на: чл. 22 ал. 1 т. 1, в частта относно израза „от 01 октомври до 31 октомври“; чл. 22 ал. 2, в частта относно израза „от 01 ноември до 31 декември“ и Приложение към чл. 22 ал. 2 и т. 23 от Тарифа /Списък с видовете услуги и цени за тях/, в частта относно израза „отписване на имоти от актовите книги на Община Дупница“ от Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги, предоставяни от община Дупница /наричана Наредбата/.

Разпоредбата на чл. 22 от Наредбата е в Глава втора „Местни такси“, раздел I „Такса за битови отпадъци“ на Наредбата и в оспорените й части има следното съдържание:

Чл. 22 ал. 1 т. 1 / изм. с Решение № 10/25.01.2019 г./ Не се събира такса за сметосъбиране и сметоиззвзване, когато услугата не се предоставя от общината или имотът не се ползва през цялата година и е подадена декларация по образец от собственика или ползвателя от 1 октомври до 31 октомври на предходната година в общината.

В Приложение към чл. 22 ал. 2 от Наредбата е уреден образецът на декларацията за освобождаване от такса за сметосъбиране и сметоиззвзване на физически/юридически лица, като под формуляра на декларацията е наличен текст, регламентиращ срок за подаването ѝ, съгласно който декларацията се подава от 1 ноември до 31 декември на предходната година, с изключение на случаите, в които имотът е придобит през текущата година, като в този случай декларацията се подава в двумесечен срок от датата на придобиването.

В т. 23 пък от Тарифата /Списък с видовете услуги и цени за тях/ от Наредбата се събира такса в размер на 5 лева за отписване на имоти от актовите книги на Община Дупница.

Видно от документите към административната преписка, в процедурата по приемане на Наредбата е проведено обществено обсъждане на проекта по покана на Кмета на Община Дупница. Поканата ведно с проекта на нормативния акт са публикувани на официалния сайт на Общината на 26.03.2013 г., а с докладна записка рег. № 265/11.04.2013 г. на Кмета на Община Дупница, изготвения проект и мотивите на вносителя, е внесен за разглеждане в Общински съвет – Дупница.

Наредбата е приета с Решение № 101 по Протокол № 4/19.04.2013 год. на Общински съвет – Дупница. На проведеното заседание на 19.04.2013 г. са присъствали 22 общински съветници при общ брой 33 общински съветници, а след проведеното поименно гласуване, всички 22 общински съветници са гласували „за“ приемането на Наредбата.

При служебна справка от съда на официалната интернет страница на Общината – <http://www.dupnitsa.bg/>, се установява, че Наредбата е публикувана.

Изложените фактически обстоятелства се установяват от приетите по делото писмени доказателствени средства и не се оспорват от страните.

Съдът, преценявайки допустимостта на оспорването при усл. на чл. 186 ал. 2 от АПК, счита протеста за процесуално допустим. Наредбата е подзаконов нормативен акт, който съдържа административноправни норми, относими за неопределен и неограничен брой адресати с многократно правно действие съгласно легалната дефиниция на чл. 75 ал. 1 от АПК. Изложените характеристики определят Наредбата като нормативен административен акт, а прокурорът може да подаде протест срещу него, resp. срещу отделни негови разпоредби /арг. чл. 186 ал. 2 вр. с чл. 185 ал. 2 от АПК/. Съдът в посочения състав притежава териториална и материална компетентност за постановяване на валиден съдебен акт по реда на чл. 191 от АПК.

Разгледано по същество, оспорването с протеста на прокурора е основателно поради следните съображения:

Съгласно препращането от чл. 196 от АПК, на основание чл. 168 ал. 1 от АПК съдът извършва служебна проверка за законосъобразност на оспорените текстове от Наредбата на основанията по чл. 146 от АПК. Изводите от горната проверка, проведена въз основа на събраните по делото доказателства, са следните:

Процесната Наредба е валиден нормативен административен акт. Съгласно чл. 76 ал. 3 от АПК, чл. 8 от ЗНА и чл. 21 ал. 2 от ЗМСМА, общинските съвети имат

нормотворческа компетентност, ограничена по териториален и предметен обхват. Общинските съвети приемат нормативни актове - правилащи и наредби, с които уреждат обществени отношения с местно значение, т.е. същите са териториални нормотворчески органи с обща компетентност. Съгласно чл. 8 от ЗНА и ал. 3 на чл. 76 от АПК, общинските съвети имат право да издават нормативни актове, с които да уреждат съобразно нормативни актове от по-висока степен, неуредени от тях обществени отношения от местно значение.

В случая, видно от § 4 от ПЗР на Наредбата, същата е приета въз основа на законовата делегация по чл. 9 от Закона за местните данъци и такси, съгласно която норма Общинският съвет приема наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, т.е. приета е от компетентен орган.

Спазена е формата на оспорените текстове от Наредбата - мястото и номерацията им съответстват на предвидения строеж на нормативните актове по чл. 26 - чл. 29 и чл. 31 от Указ №883/24.04.1974 г. за прилагане на ЗНА във вр. с §7 от ПЗР на ЗНА. Наредбата е приета с решение на Общинския съвет, с което се приема проекта на същата, поради което съответства на предвидената в чл. 21 ал. 2 във вр. с чл. 27 от ЗМСМА във вр. с чл. 11 ал. 3 от ЗНА, форма.

Спазени са административнопроизводствените правила за приемане на Наредбата – спазено е изискването на чл. 28 ал. 1 и ал. 2 от ЗНА за изготвяне на мотиви към проекта на Наредбата; спазена е процедурата по чл. 26 ал. 2 от ЗНА във вр. с чл. 80 от АПК за публикуване на проекта за приемане на Наредбата в официалния сайт на Общината; спазен е срокът в полза на заинтересованите лица за депозиране на евентуални предложения и становища по проекта преди разглеждането му на заседанието на ОбС; спазени са изискванията за кворум, мнозинство и поименно гласуване на заседанието на общинския съвет по чл. 21 ал. 2 и чл. 27 ал. 2 ал. 4 и ал. 5 от ЗМСМА; спазено е правилото на чл. 78 ал. 3 от АПК за публикуване на окончателният текст на Наредбата на официалния сайт на Общината.

Оспорените текстове от Наредбата противоречат на норми от ЗМДТ и ЗОС. Налице е отменителното основание по чл. 146 т. 4 от АПК, а именно:

По чл. 22 ал. 1 т. 1 и Приложение към чл. 22 ал. 2 от Наредбата:

Както се посочи, процесната Наредба е приета на основание законовата делегация с чл. 9 от ЗМДТ. Същевременно с текста на чл. 8 ал. 5 от ЗМДТ е указано, че общинският съвет определя с наредбата по чл. 9 реда, по който лицата, неползваващи услугата през съответната година или през определен период от нея, се освобождават от заплащане на съответната такса, а според разпоредбата на чл. 8 ал. 6 от ЗМДТ, общинският съвет може да освобождава отделни категории лица изцяло или частично от заплащане на отделни видове такси по ред, определен с наредбата по чл. 9. От горното следва, че законовата делегация обхваща от една страна, определянето на местните такси и от друга - регламентирането на реда за тяхното администриране и плащане, вкл. за освобождаване от заплащането им при определени със закона условия.

В случая, органът с оспорените части на разпоредбата на чл. 22 ал. 1 т. 1 и Приложение към чл. 22 ал. 2 на Наредбата, е упражнил предоставената му компетентност по чл. 8 ал. 5 и ал. 6 от ЗМДТ да регламентира основания за освобождаване /изцяло или частично/ от задължението за такса битови отпадъци, в противоречие с материалноправната разпоредба на чл. 71 т. 1 от ЗМДТ /ред. ЗИДЗМДТ, обн. ДВ бр. 101/2013г., в сила от 01.01.2014г./. Наведените в този смисъл доводи в протеста на прокуратурата са основателни.

Видно е, че според текста на чл. 22 ал. 1 т. 1 от Наредбата, такса за услугите по сметосъбиране и сметоизвозване не се събира когато данъчнозадължените физически лица от 01 до 31 октомври на предходната година са заявили в общинската

администрация, че имота няма да се ползва, т.е. предвиденото изискване за заявяване /деклариране/ на обстоятелството, че имота няма да се ползва, е ограничено със срок от 01 до 31 октомври на предходната година. В приложението пък към чл. 22 ал. 2 от Наредбата, в декларацията по образец е посочен срок от 01 ноември до 31 декември на предходната година. Именно във връзка с определения с Наредбата срок се констатира несъответствие с чл. 71 на ЗМДТ. Тук е мястото да се посочи, че преценката за материалноправна законосъобразност на процесната подзаконова норма, съдът извършва спрямо действащата редакция на чл. 71 от ЗМДТ, която е редакцията приета с §7 от ЗИД на ЗМДТ, обн. в ДВ бр. 101/22.11.2013 г., в сила от 01.01.2014 г. Съгласно чл. 71 от ЗМДТ, не се събира такса за 1. сметосъбиране и сметоизвозване, когато услугата не се предоставя от община или ако имотът не се ползва през цялата година и е подадена декларация по образец от собственика или ползвателя до края на предходната година в общината по местонахождението на имота; 2. поддържане чистотата на териториите за обществено ползване – когато услугата не се предоставя от община; 3. обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на дела за битови отпадъци и други съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци - когато няма такива. От изложеното се установява, че разпоредбата на чл. 71 т. 1 от ЗМДТ предвижда срок до края на предходната година, а не до 31 октомври на предходната година, в който задължените лица да подадат декларация, че няма да ползват имота. От горното следва, че чл. 22 ал. 1 т. 1 от Наредбата, в частта относно израза „от 01 октомври до 31 октомври“, както и Приложението към чл. 22 ал. 2 от Наредбата, в частта относно израза „от 01 ноември до 31 декември“ противоречи на разпоредба от нормативен акт от по - висока степен, а именно на чл. 71 т. 1 от ЗМДТ и оспорването с подадения протест е основателно. Дължимо е решение за отмяна на текста на Наредбата в протестираната му част.

За пълнота на изложението, съдът счита за необходимо да посочи, че съдържанието на чл. 22 ал. 1 Т. 1 от Наредбата, в частта относно срока до 31 октомври, съответства на редакцията на чл. 71 т. 2 от ЗМДТ, приета с § 9 от ЗИД на ЗМДТ, обн. ДВ бр.88/03.11.2017 г. , в сила от 01.01.2020 г., според която не се събира такса за: т. 2. услугата по чл. 62 т. 1 и дейността по третиране на битовите отпадъци – част от услугата по чл. 66 ал. 1 т. 2, когато имотът е незастроен или не се ползва през цялата година и е подадена декларация по образец и ред, определени с наредбата по чл. 9, от задълженото лице до 31 октомври на предходната година в общината по местонахождението на имота. Посочената редакция на законовата норма обаче не е действащо право, тъй като влизането в сила на същата е отложено във времето, както следва: с промените в ЗМДТ, приети с § 39 т. 23, б. “г“ от ПЗР на ЗИД на ЗКПО, обн. ДВ бр.98/27.11.2018 г. –влизането в сила е отложено за 01.01.2022 г., а с промените в ЗМДТ, приети с § 15 т. 3 б.“г“ от ЗИД на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020г., и за преодоляване на последиците, обн. ДВ бр.14/17.02.2021г. – влизането в сила е отложено за 1 януари на втората година, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г. Към момента на подаване на протеста и към датата на изготвяне на настоящото съдебно решение, резултатите от преброяването са публикувани, което е видно от справка на интернет страницата на НСИ, като публикацията е извършена на 03.10.2022 г., но не е изтекъл указания по - горе период за влизане в сила на посочената разпоредба. От изложеното следва, че разпоредбата на чл. 71 т. 1 от ЗМДТ в актуалната редакция, а именно ДВ бр. 101 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г., не предвижда задължение за адресатите на разпоредбата за подаване на декларации до 31 октомври на предходната година, а до края на предходната година, поради което чл. 22

ал. 1 т. 1, съответно Приложението към чл. 22 ал. 2 от Наредбата, в частта относно израза „от 01 октомври до 31 октомври“, съответно „от 01 ноември до 31 декември“ е материалноправно незаконосъобразен и подлежи на отмяна.

По т. 23 от Тарифа /Списък с видовете услуги цени за тях/ от Наредбата:

По общото правило на чл. 6 ал. 1 б „е“ от ЗМДТ общината има правомощие да събира местни такси за административни услуги. Същите са предмет на детайлна правна уредба в раздел VII „Такси за административни услуги“ от ЗМДТ. От друга страна, относими за проверката за законосъобразност в случая, са и правните норми на Закона за общинската собственост.

В т. 23 от Тарифата е уредено събиране на такса в размер на 5 лева за отписване на имоти от актовите книги на Община Дупница, т.е. е прието, че това е услуга. Отписването на недвижимите имоти, за които е съставен акт за общинска собственост /деактуване/ е действие, което спада към вътрешноадминистративната процедура по регистрацията и отчитането на общинско имущество. Дейността се явява техническа и има констативен, а не конститутивен характер – не поражда промяна в собствеността и не предизвиква вещноправен ефект. Тази техническа дейност не зависи от волята или желанието на съответния служител, а се основава на административен акт. При неправилно актууване като общинска собственост и/или при отпадане на основанието за актууване на имот като общински, административният орган действа при условията на обвързана компетентност, т.е. за кмета на общината възниква задължение да изпълни определена процедура по издаване на заповед за отписване на имота от актовите книги за общинска собственост и предавне във владение на собственика. Тази обвързаност произтича пряко от правната норма, при наличие на определен юридически факт и има императивен характер – чл. 64 ал. 1 от ЗОС. Да се претендира такса за услуга, изразяваша се в изпълнение на правно задължение е недопустимо. Никъде в ЗМДТ и ЗОС не се съдържа основание за заплащане на такса за отписване на имот от актовите книги за общинска собственост, а изрично в чл. 60 от Конституцията на Р. България е посочено, че такса без уредба в закон е недопустима. Регламентирането на такса за издаване на удостоверение /чл. 62 ал. 4 от ЗОС/, не налага извод за законосъобразност на решението на ОС. Нормите, установяващи тежести, се тълкуват стриктно. Отписването на имот от актовите книги за общинска собственост, не може да се приравнява с действието „издаване на удостоверение“, което предполага винаги искане на съответното лице и изпълнението му се обективира с издаването на документ, основан на проверка относно отписване или не на имот от актовите книги.

Приемайки обратното решение, общината е въвела режим за заплащане на такса, противоречащ на режима, въведен в ЗМДТ и ЗОС. Оспорената разпоредба на т. 23 от Тарифа /Списък с видовете услуги и цени за тях/ от Наредбата е приета в нарушение и на чл. 8 и чл. 15 ал.1 от ЗНА и като такива подлежи на отмяна като незаконосъобразна.

При изложените мотиви, съдът счита за основателен постъпилия протест от Окръжна прокуратура – Кюстендил с направеното в него искане за отмяна на оспорените текстове на Наредбата като противоречащи на материалния закон.

На основание чл. 143 ал. 1 във вр. с чл. 196 от АПК, ответникът Общински съвет - Дупница дължи заплащане на сторените от Окръжна прокуратура – Кюстендил деловодни разноски в размер на 20 лв. - такса за съобщаване на оспорването в ДВ.

Водим от горното, Кюстендилският административен съд

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ, по подаден протест от Окръжна прокуратура – Кюстендил, разпоредбите на: чл. 22 ал. 1 т. 1, в частта относно израза „от 01 октомври до 31 октомври“; Приложение към чл. 22 ал. 2, в частта относно израза „от 01 ноември до 31 декември“ и предвидената в т. 23 от Тарифа /Списък с видовете услуги и цени за тях/, касаеща цена за услуга „отписване на имоти от актовите книги на Община Дупница“ от Наредба за определянето на местните такси и цени на услуги и администрирането им на територията на Община Дупница, приета с Решение № 101 по Протокол № 4/19.04.2013 г. на Общински съвет – Дупница, изм. и допълвана, последно с Решение № 129/15.07.2022 г..

ОСЪЖДА Общински съвет – Дупница да заплати на Окръжна прокуратура – Кюстендил деловодни разноски в размер на 20 /двадесет/ лв.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи.

В случай на неподаване на касационна жалба или ако тя бъде отхвърлена, решението да се обнародва по реда на чл. 37 ал. 3 от ЗНА и чл. 22 ал. 2 от ЗМСМА, във вр. с чл. 194 от АПК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1. 2.

